

T.C. M.M.

TİTİK PARTİSİ

11733

Tarih: 24.02.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 24/02/2021 11:23
Sayı: E-120.10- 0783991
II II II II II II II II

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

COVID-19 salgını Türkiye ekonomisinin en çok etkilediği kesim küçük esnaf olmuştur. İktidar küçük esnafın sorunlarını çözmek yerine yandaşları kayırmaya devam etmektedir. Bu kapsamda COVID-19 salgını sürecinde küçük esnafın sorun ve ihtiyaçlarının tüm yönleriyle belirlenmesi ve kaynakların yandaşlara değil, küçük esnafa aktarılmasının yollarının bulunması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Meral Daniş BEŞTAŞ**Siirt Milletvekili****HDP Grup Başkanvekili****Hakkı Saruhan OLUÇ****İstanbul Milletvekili****HDP Grup Başkanvekili****GEREKÇE**

AKP-MHP iktidarının yanlış politikaları sonucu kontrolünün kaybedildiği COVID-19 salgını frenlemek için alınan önlemler, Türkiye'de en çok küçük esnafı vurmuştur. Kasım 2020 ve Aralık 2021 tarihlerinde yayınlanan genelgelerle market, bakkal, manav, kasap ve kuruyemişçilerin çalışma saatleri sınırlandırılmış; restoran, lokanta, pastane, kafe, kafeterya gibi yerlerinin sadece paket servis veya gel al hizmeti vermesi kararlaştırılmıştır. Restoran ve kafeterya gibi işyerleri kapatılmış olmasına rağmen AVM'lerin hizmetlerine devam etmesinin kararlaştırılması adil bulunmamış, küçük esnafın tepkisini çekmiştir. Bunların üstüne, çökmüş olan ekonominin sorumluluğunu üstlenmekten kaçan AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, zamlanan gıda fiyatlarıyla ilgili olarak esnafı suçlamakta, "eğer siz bu süreci böyle devam ettirecek olursanız, çok ağır cezalar sizleri bulabilir" diyerek tehdit etmektedir.

COVID-19 salgınından en çok etkilenenlerin başında gelmelerine rağmen, AKP-MHP iktidarı küçük esnafı ciddi manada destekleyecek paketler sunmaktan ısrarla kaçınmıştır. Örneğin, salgın önlemleri gerekçesiyle işyerlerini kapatmak zorunda bırakılan restoran ve lokanta esnafına kaybettikleri cirolarının en fazla yüzde 3'üne kadar destek verilmesi öngörülmüştür. Tek sefere mahsus verilecek destekten yıllık ciroları 3 milyon TL ve altında olan ve geçen yıl en az yüzde 50 ciro kaybına uğrayan işletmelerin yararlanması ile verilen desteklerin en az 2 bin TL, en fazla 40 bin TL olması kararlaştırılmıştır. Yaklaşık 10 aydır kapalı olan esnafa verilmesi öngörülen bu miktar sorunları çözmekten uzaktır. Bir başka paketle, esnafa 3 ay süreyle ayda bin TL hibe, büyükşehirlerde aylık 750, diğer illerde ise 500 TL kira desteği sağlanması öngörülmüştür. Bu desteğin kat be kat be üstünde kira ödeyen esnafa, kirası için 500-750 TL destek verileceğini açıklamak, esnaf ile iktidar arasında oluşan uçurumu göstermektedir. Nitekim, bu iktidarın esnafı dinlemek ve destek vermekte isteksiz davranması sonucunda, 2020 yılında yaklaşık 100 bin esnaf kepek indirmiş; Türkiye'nin pek çok ilinde esnaf sokağa dökülmüş ve AKP-MHP iktidarını protesto etmiştir.

Bir yanda esnafa sahip çıkılmazken, öbür yanda kaynaklar yandaş sermayedarlar için seferber edilmektedir. Son olarak, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu DHMİ tarafından işletilen havalimanlarında 2020 yılı içerisinde düzenlenen ve vadesi 31 Ocak 2021 tarihine ötelenen kira bedeli faturalarına ait tutarların iptal edileceğini, 2021-2022 dönemine ait kira bedellerinin 2 yıl boyunca yüzde 50 indirimli uygulanacağını, 2021 yılına ait kira bedellerinde artış yapılmayacağını ve 2021 yılı DHMİ ücret tarifesinde artış yapılmayacağını duyurmuştur. Türkiye'nin en büyük kamu ihalelerini alan ve Dünya Bankası verilerine göre en fazla kamu ihalesi alan ilk on şirket arasında yer alan Kalyon, Cengiz, Limak ve Mapa'nın konsorsiyumunun şirketi İGA da destekten faydalanan şirketler arasında bulunmaktadır. Türkiye'nin asıl ihtiyacı yandaş sermayedarların desteklenmesi değil, ülkenin ekonomisinin temelini oluşturan küçük esnafın sorunlarını belirlemek ve bunlar için harekete geçmektir.

Meclis'in esnafın ihtiyaçlarını ele alması, salgından büyük zarar gören ülke ekonomisinin çarklarının tekrar işlemesini sağlayacaktır. Bu bağlamda, TBMM'nin ülkedeki küçük esnafın sorunlarını ve ihtiyaçlarını belirlemek üzere bir Meclis Araştırması açılmasını öneriyoruz.